

Чи можливо закуповувати товари та послуги за прямими договорами?

«Доброго дня! Чи можливо закуповувати товари та послуги за прямими договорами, якщо вартість предмета закупівлі перевищуватиме 200 тис. грн (ми — звичайні замовники), у зв'язку з нагальною потребою у здійсненні закупівлі матеріалів для ремонту та послуг з поточного ремонту для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації? І якщо це можливо, то які документи є необхідними для підтвердження ліквідації наслідків надзвичайної ситуації? Дякую».

Добрий день! Відповідно до абз. 2 ч. 1 ст. 2 Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон), якщо вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт — 1,5 мільйона гривень (для звичайних замовників), то замовник зобов'язаний провести саме процедуру закупівлі (ст. 12 Закону). Закон не містить виключень щодо проведення закупівлі за нагальною потребою для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, тобто при виборі способу відповідного предмета закупівлі замовник зважає на його вартість.

У даному випадкові замовнику доцільно звернути увагу на такий вид процедури, як переговорна процедура закупівлі. Переговорну процедуру закупівлі застосовують лише як виняток (перелік підстав закріплено в ч. 2 ст. 35 Закону, розширенню він не підлягає). Зокрема, згідно з п. 3 ч. 2 ст. 35 Закону, у разі нагальної потреби у здійсненні закупівлі у зв'язку з виникненням особливих економічних чи соціальних обставин, що унеможливають дотримання замовниками строків для проведення тендеру, а саме пов'язаних з негайною ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій.

У цій умові конкретизовано, про які саме випадки йдеться. Отже, використовувати дану підставу для інших нагальних потреб замовника не можна (тільки надзвичайна ситуація). Виходячи з даної умови, підтвердним документом може слугувати документ Державної служби України з надзвичайних ситуацій або її підрозділу, що уповноважений на встановлення режиму надзвичайної ситуації, а також може бути документ іншого державного органу, до компетенції якого належить питання ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (Постанова КМУ від 16 грудня 2015 року № 1057 «Про визначення сфер діяльності, в яких центральні органи виконавчої влади здійснюють функції технічного регулювання»).

У разі технічних пошкоджень, що потребують негайної ліквідації, бажано мати дефектний акт, який засвідчує такі пошкодження. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру затверджено Постановою КМУ від 24 березня 2004 року № 368. Крім того, варто звернути увагу на національний класифікатор України

«Класифікатор надзвичайних ситуації ДК 019:2010», згідно з яким надзвичайна ситуація — порушення нормальних умов життя та діяльності людей на окремій території чи об'єкті на ній або на водному об'єкті, спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом чи іншою небезпечною подією, зокрема епідемією, епізоотією, епіфітотією, пожежею, що призвело (може призвести) до виникнення великої кількості постраждалих, загрози життю та здоров'ю людей, їх загибелі, значних матеріальних утрат, а також до неможливості проживання населення на території чи об'єкті, ведення там господарської діяльності.

Додатково рекомендуємо ознайомитися зі статтею «Переговорна процедура закупівлі: умови та підстави застосування» — випуск журналу № 6 (69) за червень 2017 року, стор. 30-38.